

..... ויהי ד' למלך על כל הארץ. ביום ההוא יהיה ד' אחד ושמו אחד: ובתורתך כתוב לאמר. שמע ישראל ד' אלקינו, ד' אחד (וכמו פי' רש"י):

לעתיד

כל האנושות כולה - כל חי, כל נפש - יכירו כי ה' אלקי ישראל מלך והיו מלאים הכרת טובה. [שנת וגם תפלה!]

כל הנשמה תהא ק-ה
ויברך כל בשר שם קדש
[ברוך שאמר]

עתה

ממשיכים עם הדיבור צעדנו, להמליכו ית' עלינו ולהודות לו.

מן העולם ועד העולם אתה ק-ל

ומבלעדך אין לנו מלך גואל ומושיע, פודה ומציל, ומפרנס, ומרחם בכל עת צרה וצוקה

אין לנו מלך אלא אתה

עד 'וזוקף כפופים' ליתא אצל הגאונים, סדר רס"ג וסדר רע"ג.
בק"ק איטאלייני מוסיפים את הקטע רק ביו"ט:

אלקי הראשונים והאחרונים

אלו"ק כל בריות אדון כל תולדות

המהלל ברב התשבחות

המנהג עולמו בחדר ובריותיו ברחמים

וה' לא ינום ולא הישן

המעורר ישנים והמקיץ נרדמים והמשיח אלמים

והמתיר אסורים והסומך נופלים והזוקף כפופים

[ו]לך לברך אנחנו מורים.

אנו לך בתורה, ואנו לאלקינו ככבוד

הקטע הבא אומרים גם לאחר ההודיה על ירידת גשמים.

נראה שהוא כעין 'מסירת מודעה': אמרנו "מן העולם עד העולם אלה ק-ל..... אין לנו מלך אלא אלה (ו)לך לבדך אנחנו מודיע" או "מודים אנחנו לך ה"א על כל טפה וטפה שהורדת לנו", אך כזה לא ילאנו ידי מוכתנו להודות לו ית' - הרי הוא הטיב עמנו ממנרים ועד הנה עם עולם רבני טוונמיו פעמים אין ספור, ואפי' על אלה מהם אין ביכולתנו נשום אופן להודות לו כראוי, וע"כ מוטל עלינו הלאה להודות ולברך ולשבח וכו' את שמך מלכנו - ויהי ראון שנוכח לך.

וחאלו פיננו מלא שירח כים

ז'שוננו רנה כחמון גליו

ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע

ועינינו מאירות כשמש זכיר

זידינו פרושות כגשרי שמים

ורגלינו קלות כאילות

אין אנו מספיקים להודות לך ה' אלקינו ואלקי אבותינו ולברך את שמך

על אחת מאלף אלף אלפי אלפים - ורבי רבבות פעמים - הטובות שעשית

עם אבותינו ועמנו [רס"ג ורמז"ס עמנו ועם אבותינו]

ממצרים גאלתנו ה' אלקינו,

ומבית עבדים פדיתנו,

ברעב זנתנו, ובשבע כלכלתנו,

מחרב הצלתנו,

ומדבר מלטתנו,

ומחלים רעים ונאמנים דליתנו

[ו]עד הנה עזרנו רחמך ולא עזבונו חסדיך.

הסרה ראשונים למה ואל תטשנו ה' אלקינו לנצח

על כן אברים שפלגת בנו - גוף

ורוח ונשמה שנפחת באפינו - נפש

ולשון אשר שמת בפינו - כח הדבור המחברם

"גואל ומושיע"

"פודה ומציל"

"ומפרנס"

"ומרחם בכל עת צרה וצוקה"

"

"

הן, הם יודו ויברכו

ברמנ"ס ליתא וישבחו ויפארו וירוממו [רוקם ויעריצו ויקדישו וימליכו]

את שמך מלכנו

עד כאן אומרים כשמודים על ירדת גשמים, וחותמים בא"י ק-ל רוב ההודאות (שו"ע סי' רכ"א) ~~~

לעתיד

חזרים לדבר על העמיד כנגד כל האנושות.

לכאורה קטע זה מתחבר למה שפתחנו בו שכל העולם יפנו אליו ית' "נשמת כל חי מצרך... ורוח כל צֶמֶר תפאר ותרומם..."
א"י ל"אין לנו מלך אלא אלה... ולך לצד אנחנו מודים"

יחיד

וכל לשון לך תשבע [תשבח]

כי כל פה לך יודה

וכל קומה לפניך תשתחוה

וכל ברך לך תכרע

וכל קרב וכליות יזמרו לשמך **

וכל לבבות ייראוך

יהללו [כחל] את כל רכי' נשקב ונא לברו

דבר שכתוב. כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגזלו.

[1] לפי הרמב"ם ממשיכים מיד עם "וכתוב רננו צדיקים..."

[2] לגאונים מוסיפים שבח על ממה שאמרנו "מציל עני... ועני ואביון..." וכך מנהג הספרדים

שועת עניים אתה תשמע. צעקת הדל תקשיב ותושיע (רע"ג ורס"ג)

[וכתוב כי שומע אל אביונים ה' (רס"ג)]

וממשיכים מיד עם "וכתוב רננו צדיקים..."

[3] מנהג אשכנז - סדור הרוקח ובמזור ויטרי [במחז'ו כתוב שהוא תוספת].

ליתא ברע"ג, ברס"ג, ברמב"ם ובסדורי הספרדים

המשך ממה שאמרנו שכל העולם יזמרו לשמן כדבר שכתוב "ד' מי כמוך". לא רק שאין כמות, אלא אפילו אין ...

מי ידמה לך. ומי ישוה לך. ומי יערך לך.

הא' הגדול הגבור והנורא א' עליון קנה שמים וארץ.

דבור בעדינו

נהללך ונשבחך ונפאריך ונברך את שם קדשך

כאמור לדוד ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו.

הא' בתעצמות עזך

הגדול בכבוד שמך

הגבור לנצח

והנורא בנוראותיך

המלך היושב על כסא רם ונשא שוכן עד מרום וקדוש שמו

לעתיד

נ"ב על מה קא' "וכמוצ", לפי הגאונים והרמב"ם מוכח דקא' על כי כל פה לך יודה... יזמרו לשמן.

זה יעשו האומות כש"כ "יודוך ד' כל מעשיך" אבל כלל ישראל, שהם ישרים צדיקים חסידים וקדושים, יקיימו גם "ומסידוך יברכוך".

וכתוב. רננו צדיקים בה' לישרים נאווה תהלה:

בפי ישרים תתהלל

ובדברי צדיקים תתברך

ובלשון חסידים תתרום

ובקרב קדושים תתקדש

נ:משך כנגד כלל ישראל בזמן הזה - בכל דור ודור.

עתה

ובמקהלות רבבות עמך [כל] בית ישראל יתפאר שמך מלכנו בכל דור ודור

חי העולמים

שכן חובת כל היצורים לפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה ולקלם על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך.
[ובכן] ישתבח שמך לעד מלכנו